

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/145/2016
Identifikačné číslo spisu: 7201899999
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Sluk
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7201899999.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sluka, PhD. a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v spore žalobkyne CITUS, s.r.o. v likvidácii, so sídlom v Košiciach, Krakovská č. 19, IČO 36 491 632, zastúpenou Mgr. Pavlom Kissom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova č.20 proti žalovanému Mestu Košice, so sídlom v Košiciach, Trieda SNP č. 48/A, o 4 714,84 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 20C/338/2001, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. mája 2015 sp.zn. 4Co/1/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. septembra 2011 č.k. 20C/338/2001-308 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania (§ 142 ods.1 O.s.p.). Zamietnutie žaloby odôvodnil dôvodne vznesenou námietkou premlčania práva žalovaným. O škode spôsobenej vypratáním prevádzkovej jednotky (predajne) sa právny predchodca žalobkyne dozvedel najneskôr 14. októbra 1997 (protokol o vypratí priestorov na ulici E. podpísaný Ing. Z.). Dvojročná premlčacia doba v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplynula skôr, než bola žaloba doručená súdu (3. január 2000). Proti tomuto rozsudku podal odvolanie právny predchodca žalobkyne.

2. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 28. mája 2015 sp.zn. 4 Co/1/2012 odvolaním napadnutý rozsudok: 1/ potvrdil v žalobe zamietajúcej časti o zaplatenie 1 750,29 € s 22% ročným úrokom z omeškania od 10. januára 1997 do zaplatenia, ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), 2/ v zostávajúcej časti zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a v zrušenom rozsahu vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/ a f/ O.s.p.). Skonštatoval, že žalobou uplatnený nárok na náhradu škody pozostáva z nároku na náhradu za spotrebovaný tovar (1 750,29 €) a z nároku na náhradu za

zariadenie predajne (2 964,55 €). Súd prvej inštancie posúdil správne premlčanie nároku na náhradu škody v časti spotrebovaného tovaru. Pokiaľ však ide o druhý z nárokov, odvolací súd považoval za dôvodné odvolacie námietky ohľadom nedostatočne zisteného skutkového stavu veci pokiaľ ide o záver, že k vyprataniu prevádzky malo dôjsť na základe núteného výkonu rozhodnutia, rozhodnutie v tejto časti trpí nedostatkom odôvodnenia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. vysvetľujúcich predpoklady premlčania nároku na náhradu škody za zariadenie predajne, čo zakladá odňatie možnosti konať pred súdom.

3. Proti prvému výroku rozsudku odvolacieho súdu (o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 1 750,29 € s príslušenstvom) podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Jeho prípustnosť odôvodnila v zmysle 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Vyjadrila názor, že žalovaný postupoval úmyselne s cieľom obohatiť sa. I keď voči právnenému predchodcovi žalobkyne v čase vypratávania nehnuteľnosti nemal žiaden dlh, zmocnil sa hnutelných vecí a tovaru. Súd posúdili nesprávne otázku začatia plynutia dvojročnej premlčacej doby pokiaľ išlo o bezdôvodné obohatenie žalobkyne; premlčacia doba začala plynúť 20. augusta 1999 s odkazom na doručenie faktúry Bytovému podniku mesta Košice vystavenej 7.februára 1997. Z uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudky súdov nižších stupňov a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný k podanému dovolaniu uviedol, že jeho prípustnosť v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ a § 238 O.s.p. a preto ho navrhol odmietnuť. Žalobkyňa na toto vyjadrenie písomne nereagovala.

5. Dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 prvá veta CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Pokiaľ bolo dovolanie v čase jeho podania prípustným prostriedkom nápravy, umožňujúcim dovolací prieskum, potom tieto účinky (a následky) sa uznávajú i v budúcnosti. Prežarovanie princípov právneho štátu do ústavného poriadku nachádza svoje normatívne vyjadrenie v ustanovení § 470 ods. 2 prvej vete CSP. Fundamentom je právna istota, ktorá v sebe nesie znaky ochrany nadobudnutých práv a s tým spojenej dôvery v právo.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 prvá veta CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. Dovolanie malo v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie; uvedený záver je plne opodstatnený aj pre Civilný sporový poriadok. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - iba v prípadoch zákonom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľoval konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 92/2012 a 8 Cdo 12/2015).

8. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže

uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok upravoval prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

11. Žalobkyňa dovoláním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. Dovolanie žalobkyne preto nie je (procesne) prípustné.

12. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

13. Žalobkyňa namietala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ktorú spája s hodnotením právnych a skutkových otázok, na ktorých súdy založili svoje rozhodnutia. Dovolateľka zotrváva na svojom názore, že žalovaný voči jej právnomu predchodcovi postupoval nezákonne, úmyselne so zámerom obohatiť sa na jeho úkor. V ďalšom nesúhlasila, ako súdy posúdili začiatok plynutia premlčacej doby.

14. Dovolací súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôrazňoval, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo ani (prípadné) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 251/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

15. Dovolateľka v dovolaní namietala, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú po právnej stránke nesprávne. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (viď R 24/2017). Nesprávne právne posúdenie vecí súdom prípustnosť dovolania nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa týmito námietkami dovolací súd nemohol zaoberať.

16. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd jej dovolanie odmietol podľa §447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.